

Op 't Nippertje

C.Th. Jongejan - de Groot

OP 'T NIPPERTJE

OP 'T NIPPERTJE

DOOR

C. TH. JONGEJAN-DE GROOT

Met illustraties van Nans van Leeuwen

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. EEN HARDLOPERIJ MET HINDERNISSSEN

„Je zult zien, dat Rob het wint.”

„Nietwaar, Bert! Bert kan 't hardst lopen van alle jongens.”

„Hup Rob . . . Hup Bert . . .”

Hijgend wachtten de twee jongens, die de belangstelling hadden van het hele schoolplein, bij het hek. Rob stopte zijn veters in zijn schoenen en Bert haalde zijn kniekousen nog eens extra op. 't Kwam er nu op aan. Al de andere klasgenoten waren afgevallen en samen waren zij overgebleven. Niets mocht hen hinderen bij deze laatste wedloop, die uit zou maken, wie 't hardst kon lopen van alle jongens der hoogste klas.

„Eén . . . twee . . . drie . . .”

Rolf Reman, die het startsein zou geven, ketste bij dat „drie” met zijn hak op de stenen van het schoolplein, dat de vonken eraf vlogen. En Rob en Bert schoten als een pijl uit de boog weg, maaiend met hun armen, dat het een lust was.

Ze bleven gelijk. De kinderen op 't schoolplein hielden hun adem in van spanning. Nu waren ze bij de muur. Nòg tikten ze gelijk aan. Nu nog terug.

„Hup Rob . . . Toe dan, Bert. Vooruit dan . . .”

Bert scheen nu iets te winnen. Als hij de voorsprong nog iets kon vergroten, zou hij vast en zeker het eerst aankomen.

Toen gebeurde er iets, wat de kansen keerde. Bert struikelde in zijn geweldige vaart en wist zijn evenwicht wel te bewaren, maar Rob was hem een armlengte voorgekomen en Bert kon de achterstand niet meer inhalen.

Met een kreet van teleurstelling werd hij begroet door zijn vriendjes en de kameraadjes van Rob hieven een Indianengekrijs aan.

Maar Rob weifelde of hij die huldebetuigingen wel aan kon nemen.

„Als Bert niet gestruikeld was . . .” hijgde hij.

„Kletskoek,” riep Ric Riemersma. „Bij een echte wedstrijd houden ze daar ook geen rekening mee.”

De korte dikke Bert Severijn baande zich met zijn ellebogen een weg naar de overwinnaar.

„Overdoen, Rob?”

Maar Rob Ruis kreeg geen gelegenheid om zijn sportriyaal te antwoorden.

Meneer Snelders, die het spel van verre had aangezien, was op de kring toegedrenteld en legde zijn hand op de schouder van Bert.

„Dat overdoen zou 'k maar eens uitstellen. 't Is tijd om te beginnen en als je 't mij vraagt, vind ik de schoolplaats niet geschikt voor zulke ondernemingen. De kleintjes durven geen vin te verroeren, als er twee van die grote jongens als renpaarden over het plein hollen.”

Tingelingeling . . .

Ja, daar had je de bel al. Bert en Rob begrepen, dat er geen sprake was van overdoen.

„Later dan maar,” troostte Rob, terwijl ze naar binnen liepen. Maar Bert Severijn kon zich niet rustig voelen voor en aler deze smaad van zijn korte dikke nekje was afgewenteld.

Tijdens de bijbelse geschiedenis luisterde hij wel aandachtig: je gedachten konden gewoon niet afdwalen, als mijnheer Snelders vertelde. Het ging over Simson en de Filistijnen. Dat was me nog eens een vechter, die Simson. Die was door niemand te verslaan. Ja, maar die Simson pochte niet op eigen kracht. Die kon zo vechten, omdat God aan zijn zijde was.

Hè, dat vertellen moest nu maar net zolang duren tot de school uitging.

Maar nee, hoor. Precies om halftien werd de bijbelse geschiedenisles beëindigd met een psalm en toen werd dat grote zwarte bord gekanteld, waar die verschrikkelijk moeilijke sommen op stonden.

„In een wijnavat, waar een lek in zit,” las Bert.

Hè, waarom moesten er nu ook altijd lekken zitten in wijnavaten en waarom moesten er altijd wandelaars elkaar tegemoet lopen? Als 't nou nog jongens waren, die met elkaar om 't hardst liepen. O ja, die wedloop tussen Rob en hem.

Voor hij zijn schrift opende om aan zijn sommen te beginnen, schreef hij op een vloeitje: „Rob, 't is woensdag. Kom je vanmiddag op de Buitenweg, dan doen wij 't over.”

Het vloeitje werd opgevouwen en op de bank van Rob gewipt. Rob, die al druk bezig was de eerste som op een kladpapiertje uit te rekenen, las wat er op het vloeitje stond en schudde toen het hoofd. Hij keek om en prikte met zijn vinger naar de ruggen van Ric en Rolf, die voor hem zaten.

O, Bert begreep dat best. „'k Heb al een afspraak gemaakt met mijn eigen vriendjes,” betekende dat.

Flauwerd, die Rob. 't Zou erg zijn, als ze hem voor vanmiddag eens meenamen. Nee hoor, als die drie een afspraak hadden, kon je op het dak gaan zitten. Altijd met hun drietjes bij elkaar en altijd samen smoezen ook. Nou ja, hij had ze niet nodig, hoor. Hij ging vanmiddag fijn visjes zoeken in één van de sloten buiten het dorp.

Rob op zijn beurt piekerde tussen twee sommen door over het dikkerdje achter hem. Vervelend, dat hij voor vanmiddag geen nieuwe afspraak kon maken met Bert. Maar 't was vandaag zulk fijn weer en ze waren al in zo'n tijd niet in hun Indianenkamp geweest. En Bert meenemen ging ook niet; hun kamp mocht niet ontdekt worden. Niemand van de jongens wist dat fijne plekje.

Misschien zouden Ric en Rolf wat later willen gaan. Hij kon 't even vragen. Mijnheer Snelders stond met de rug naar de klas.

Rob prikte met zijn vinger in Rics rug, maar dat had onverwachte gevolgen. Ric, die midden in het wijnvatenprobleem zat, gaf een gillette van schrik. Ja, eigenlijk was 't maar een begin van een gillette, doch meneer Snelder had goede oren. „Worden de zes R's onrustig?” informeerde hij.

Ric en Rob bogen zich over hun werk en Rolf keek verongelijkt op. De zes R's, zo noemde de hoofdonderwijzer hen, omdat de voornamen en de achternamen van de onafscheidelijken met een R begonnen.

„'k Deed niks, meneer.”

„Het waren deze keer maar vier R's, meester," lachte Rob ondeugend.

Ric keek nog even om en trok zijn wenkbrauwen op. Had Rob hem soms iets willen zeggen? Maar Rolf schudde het hoofd en ging rustig aan zijn sommen verder. De eerste keer was mijnheer Snelders niet boos geworden, maar als ze nu weer babbelden, kon hun vrije middag wel eens gevaar lopen.

En Bert Severijn? Deze was een grotere baas in 't hardlopen dan in het rekenen. Na schooltijd moest hij zijn sommen afmaken en Rob en de anderen waren al lang naar huis, toen hij eindelijk buiten kwam. Maar enfin, wat in 't vat zit, verzuurt niet. Lang bleef Bert er niet over piekeren en fluitend liep hij in de heerlijke zonneschijn van deze meidag naar huis.

2. EEN STREEP DOOR ROBS REKENING BERT SPEELT VOOR LUISTERVINK

Bakker Ruis, de anders zo gemoedelijke en vrolijke dikzak, trok een gezicht als een oorworm. Alle vervelende dingen kwamen vanmorgen ook bij elkaar. Eerst een boodschap, dat Henk, de knecht, ziek was en nu die twee telefoontjes achter elkaar van klanten, die ver weg woonden en wat koekjes en gebak wilden bezorgd hebben.

En door al die soesa was er een baksel krakelingen nog veel te bruin geworden ook.

Moeder Ruis luisterde naar de klachten van haar man en troostte: „Nu ja, over de boodschappen die bezorgd moeten worden, zou 'k me nu maar niet druk maken. Rob heeft vanmiddag geen school. Die heeft prachtig de tijd om ze weg te brengen.”

Tingeling . . . „Blijf maar.”

't Was Rob, die waarschuwde, dat het geen klant was, die binnenkwam.

Bakker Ruis viel maar direct met de deur in huis.

„Ha Rob, 't komt me erg van pas, dat je een vrije middag hebt. Henk is ziek en nu kun jij fijn wat boodschappen wegbrengen.”

„Hè vader . . .” De teleurstelling lag duimendik op Robs gezicht.

Moeder trok haar jongen naar zich toe.

„Niet tegenstribbelen, Rob. Je bent baas over al je vrije middagen en vader vraagt het je niet om je te plagen.”

„Maar 't is vandaag mooi weer en 't heeft zo lang geregend,” klaagde hij.

„Heb je met Ric en Rolf afgesproken?” vroeg moeder.

„Ze zouden me halen om twee uur.”

„Kijk eens aan, dat treft mooi. Ik zal zorgen, dat de boodschappenmand gepakt staat. Ric en Rolf lopen vast wel even met je mee en als je dan de mand teruggebracht hebt, ben je zo vrij als een vogeltje in de lucht.”

Rob knikte, maar zijn gezicht bleef betrokken. Minstens een uur zou er wel heengaan met de boodschappen en dan zou 't misschien te laat zijn voor het Indianenkamp. En 't was nog maar de vraag of Rolf en Ric zin hadden om mee te lopen. Misschien gingen zij wel op hun eentje naar het kamp.

Maar nu had Rob de trouw van zijn vriendjes toch onderschat. Precies twee uur stonden ze voor de deur en keken naar beneden, waar bakker Ruis bezig was een heerlijke taart met slagroom te bespuiten.

Rolf zuchtte hardop: „k Wou, dat mijn vader maar bakker was. Een veel fijner vak dan dokter.”

„En ook een veel fijner vak dan kweker,” vond Ric.

„Bij jullie thuis valt er tenminste nog wel eens wat fruit af. Maar als je vader dokter is . . .”

Bakker Ruis kreeg meelij met de twee watertandende jongens. Hij liep naar boven en pakte een zakje met krakelingen in de boodschappenmand.

„Ziezo Rob, knabbel die maar met je kameraadjes op, hoor. Ze zijn wat hard gebakken, maar dan geef je ze maar een knauwtje extra.”

Rob lachte. Hij kende zijn vriendjes. Met dat lokaas in zijn mand zou hij ze zeker meekrijgen.

Verwonderd keken de vriendjes naar de grote mand, die aan Robs arm bengelde.

„Neem jij proviand mee naar het kamp?” vroeg Ric. „Joh, die mand krijgen we nooit door 't gat van de heg.”

Rob vertelde, hoe de vork in de steel zat en Rolf en Ric keken wel een beetje sip. Doch er was geen sprake van, dat ze Rob alleen lieten trekken, vooral niet, toen Rob het zakje met krakelingen liet zien, dat ze onderweg op mochten knabbelen.

„Laten we die krakelingen bewaren voor 't kamp,” stelde Ric voor. „Als we vlug opschieten, kunnen we best in een uur terug zijn en van hier naar ons kamp is het een kwartier lopen.”

Rob nam toch maar alvast drie koekjes uit het zakje en kauwende begonnen ze welgemoed hun tocht.

Bert Severijn stapte met een jampotje in zijn ene hand en een schepnet in de andere over de landweg, die naar 't viaduct liep.

Het viaduct was de onjuiste naam voor het stenen bruggetje, dat over een beekje liep, dat de grootste tijd van het jaar niet meer was dan een droge sloot. Maar dat had voor Bert het grote voordeel, dat hij af kon dalen tot vlak bij de bedding om daar te kijken of er iets van zijn gading te vinden was.

Bij het bruggetje trok hij zijn kousen en schoenen uit en was met een paar sprongen beneden.

Veel stekelbaarsjes zou hij niet vangen. De sloot was maar zelden zo droog geweest als vandaag. Nou ja, dan was zijn tocht toch niet vergeefs, want dan kon hij nog wel wat plantjes meenemen voor zijn aquarium. Wacht, dat waterplantje was wel aardig en daar lag een mooie grote kiezelsteen.

Voorzichtig groef hij wat plantjes uit en stopte ze in het jampotje, dat hij meegenomen had. Kwart voor drie was het nu.

Zou hij de beek volgen om te zien of er verderop nog water in de beek was?

Hij klom naar het bruggetje, dat wat hoger lag dan de weg en probeerde de loop van de beek te volgen. Kijk, daar kwamen ook een paar jongens aan. Zou hij ze kennen? Dat zou leuk zijn, dan had hij meteen wat gezelschap op de terugweg.

Wie waren het? O, hij zag het al, de drie vriendjes. Nee, dan ging hij zijn eigen weg maar. Als ze hem niet nodig hadden, had hij hen ook niet nodig.

Wacht, hij zou hun een poets bakken. Hij wist een fijn plekje om zich te verstoppen. Hij zou zich weghouden en dan ineens te voorschijn springen en dan zouden Rob en hij meteen hun wedstrijd over kunnen doen. Bert glunderde.

In de hoop, dat de drie hem niet gezien hadden, sprong hij terug naar de bedding van de beek en kroop op handen en voeten onder het bruggetje. Tussen de pilaar en het steunpunt van de brug was de aarde afgebokkeld. Bert had het hol ontdekt, toen hij een vorige keer op verkenning uit was.

Hij kroop in het gat en lachte in zijn vuistje. Hier zou hij wachten en straks onverwacht te voorschijn springen.

De drie vrienden naderden vlug. Ze stapten stevig door en waren het bruggetje genaderd, toen Bert nog maar goed en wel in zijn schuilplaats zat. Tot zijn grote schrik hoorde hij Rob uitroepen: „Kijk eens, lui, daar liggen een paar schoenen en kousen in 't gras.”

Ze stonden nu boven op de brug en hun stemmen waren duidelijk te verstaan.

„Er zal toch niemand verdronken zijn?” zei Rolf.

„Zeker in een droge sloot,” lachte Ric.

„Laten we die kousen en schoenen maar stil laten liggen. Het zijn sportkousen en ze behoren natuurlijk aan een jongen, die wat verderop gedwaald is.”

„Misschien hebben er hier in de buurt ook wel jongens een Indianenkamp, net als wij,” zei Rolf.

„Zo'n fijn kamp heeft niemand,” gnuifde Rob. „En ik heb het ontdekt.”

„Nou ja, daar was niet veel kunst aan. Jij kwam alleen te weten, dat er een gat in de heg van 't kasteel was, vlak naast het hek. En toen was 't alleen nog maar de kunst om andere jongens uit de tuin te houden.”

„En daar heb ik voor gezorgd,” lachte Ric. „Een bordje met „Verboden, hier liggen voetangels en klemmen” erop en niemand van de andere jongens waagde zich meer in de tuin.”

„Nou ja, ze hadden eerst al genoeg vernield ook. De eigenaar heeft alle ramen met planken dicht moeten spijkeren,” zei Rob. „Wij hadden er nooit iets vernield.”

Ze stapten vlug weg zonder meer om te kijken naar de schoenen. En Bert? Die was niet te voorschijn gekomen. Nee hoor, die was zo maar opeens achter het grote geheim van zijn vriendjes gekomen en dat zou hij uitbuiten ook.

Hij wachtte tot zij uit het gezicht verdwenen waren en krabbelde vlug tegen de wal op. Ha, zijn kousen en schoenen lagen er nog. Hardop grinnikend om de poets, die hij zijn vriendjes ging bakken, begon hij langzaam in de richting te lopen, waarin zij verdwenen waren.

Er voerde maar één weg naar 't dorp en hij moest die wel volgen. Maar bij de eerste zijweg zou hij afslaan. Hij zou dan op een holletje naar huis lopen, zijn schepnet en jampotje wegbrengen en dan ging hij op zoek naar het Indianenkamp. En hij moest alweer grinniken, toen hij dacht aan de gezichten, die zijn vriendjes zouden zetten, als ze erachter kwamen, dat hun geheim uitgelekt was.

„Als Rob niet al te woedend is, kunnen we ook onze wedstrijd nog overdoen,” bedacht Bert. Er was plaats genoeg in de tuin met de voetangels en klemmen. Bert grinnikte weer. „Het wordt nog een fijne middag,” dacht hij.

3. HET KASTEEL — DE ZES R'S KIJKEN OP HUN NEUS

Het sloeg precies halfvier, toen de jongens de bakkerswinkel verlieten.

Fijn vroeg nog. Het was van het huis van Rob naar het kasteel niet langer dan een kwartier lopen. Om zes uur moesten ze terug zijn, dus twee en een half uur hadden ze de tijd.

Dwars door het dorp liepen ze in de richting van het kamp. Toen ze de laatste huizen van de dorpsstraat achter zich gelaten hadden, zagen ze in de verte het grote massieve gebouw al boven het geboomte uitsteken.

Het kasteel was wel een erg weidse naam voor het negentiende-eeuwse oude huis. Wel had het binnen zijn muren adellijke families geherbergd, maar een kasteel kon je toch dat vierkante plompe gebouw zonder torens of grachten niet noemen.

Anno 1840 stond er op de grote verweerde gevelsteen. Meer dan honderd jaar had dat huis daar gestaan. Een prachtig aangelegde tuin, die wel de naam had mogen dragen van park, was nu verwilderd en welig tierde het onkruid en overwoekerde de paden en perken. Die wildernis was aan het oog onttrokken door een ligusterheg, die in geen jaren gesnoeid was.

Alle ramen van het huis waren dichtgespijkerd met planken. Toen er geen huurder voor het huis kwam opdagen, had de eigenaar dit de meest afdoende manier gevonden om het huis te beschermen tegen de baldadige dorpsjeugd.

Ook na deze maatregel hadden de jongens geprobeerd met hun baldadige streken het huis te beschadigen, maar veldwachter Zoetekouw had een oogje in 't zeil gehouden en het waarschuwend bordje, waarover Ric gesproken had, had de rest gedaan. Een huis, waaraan niet veel meer te vernielen was en een tuin, waarin voetangels en klemmen lagen... nee hoor, daar lieten de belhamels zich niet meer zien.

Op een woensdagmiddag, nu ongeveer een jaar geleden, had-

den Rob, Ric en Rolf het gat in de heg gevonden. Of nee, eigenlijk had Bruno, de grote herdershond van Rob, dit gedaan. Op een wandeling was hij plotseling verdwenen. Rob had even gefloten en toen hadden ze ontdekt, dat Bruno een speurtocht door de tuin maakte en zijn weg had gezocht door een opening in de ligusterhaag.

Op handen en voeten hadden de jongens dezelfde weg genomen. Achter het huis om waren ze gegaan en te midden van een verwilderde plantengroei hadden ze daar het kleine tuinhuisje gevonden, dat ze tot hun Indianenkamp hadden gemaakt. Van de weg af was het niet te zien en voor de jongens, die het gat in de heg mochten ontdekken, had Ric het misleidende bordje neergeplant.

„Ziezo, we zijn er . . .”

De drie vrienden keken naar alle kanten uit. Toen de omgeving veilig bleek, kropen ze achter elkaar door het gat, dat van de weg af onzichtbaar was. Dwars door de omhoogwoekerende planten maaiden ze naar het prieeltje, dat daar zo veilig verborgen stond.

En toen . . . Rob uitte een kreet van schrik . . . toen zagen ze, dat hun kamp ontdekt was. Op de verhoogde drempel van het tuinhuis zat . . . Bert Severijn. Hij had blijkbaar hun schatten overhoop gehaald, want hij had een krans van kippeveren om zijn hoofd gebonden en in zijn mond bungelde één van de stenen pijpen, die de jongens bij hun Indianenuitrusting bewaarden.

Hij stak zijn hand in de hoogte en riep: „Phsaw. De Witte Bison groet de rode broeders.”

Hij wees met een doodleuk gebaar op zijn pijpje en zei: „Phsaw, het bleekgezicht rookt alvast een vredespijp. Hij heeft geen behoefte aan de scalpen van zijn rode broeders.”

Toen de jongens bleven zwijgen, vervolgde hij: „Waarom spreken de roodhuiden niet? Het is toch de moeite waard te weten of het bleekgezicht met dappere of laaghartige mannen te doen heeft.”

Rob was de eerste, die zijn tegenwoordigheid van geest terug-

kreeg. Hij wierp zich met een onverwachte uitval op Bert en rolde met hem over de grond.

„Deze rode krijgsman heeft zin in jouw scalp, kereltje,” brulde hij.

Ric en Rolf wilden hem te hulp komen, maar het slachtoffer steunde: „Nee strijders, geen drie rode mannen tegen één blanke. Dat is laf.”

„De rode strijder kan best alleen de overwinningslauweren plukken,” riep Rob en hij kreeg gelijk.

Bert kon beter hardlopen dan worstelen en het duurde niet lang of Rob had de knie op zijn borst gezet en Bert kermde, dat de rode strijder de Witte Bison overwonnen had.

Rob trok nu een gewichtig gezicht en wenkte zijn vriendjes. „Willen mijn twee medestrijders deze Indianenverrader maar knevelen? Dan zullen we hem ondervragen.”

Nadat Bert stevig gebonden was, vroeg Rob: „Wanneer is het bleekgezicht hier aangekomen?”

„Een half uur geleden,” zei Bert.

„Heeft hij deze vergaderplaats van de dappere strijders zelf ontdekt?”

Bert schudde het hoofd en riep: „Pshaw, ik ben een prairiejager en terwijl ik ginds door mijn jachtvelden zwierf, kwam ik bij de rivier terecht. Mijn rode broeders kruisten mijn weg, ze babbelden als squaws op een plaats, die niet veilig was voor mijn oren.”

„Dus de mocasins, die bij de rivier lagen, waren van de Witte Bison?” vroeg Rob.

„Oef, oef,” zei Ric. „Het is onvoorzichtig door te dringen in de wigwams van de rode strijders. Gij zult ervoor moeten boeten.”

„De Witte Bison kent geen vrees,” zei Bert. „Hij wil zelfs niet de schijn van vreesachtigheid op zich laden.”

„Laten we deze blanke indringer de hongerkwelling opleggen,” zei Rob.

Ric viel uit zijn rol: „De hongerkwelling? Wat is dat nou weer?”

Rob haalde met een plechtig gebaar zijn zakje krakelingen voor de dag.

„Deze jachtbuit zal voor de ogen van de Witte Bison opgegeten worden. Het water zal hem in de mond komen van verlangen, maar zijn vijanden zullen de buit alleen verslinden. Pshaw!”

„Pshaw!” juichten Rolf en Ric.

„O snode wreedaards,” zuchtte Bert.

Langzaam knabbelden de drie plaaggeesten hun krakelingen

voor de ogen van het dikkerdje op. Rob gaf een knipoogje naar zijn vriendjes. Natuurlijk zouden ze Bert wel wat mee geven.

Bert scheen echter niet veel vertrouwen te hebben in de gulheid van zijn vriendjes. Hij ging rechtop zitten en probeerde onderhandelingen aan te knopen.

„Laten we onze strijdbijl begraven. Als jullie mij wat geven zal ik je een geheim vertellen van het kasteel.”

Rob lachte. „Zeker dat ouwe spookverhaal, dat niemand in het dorp gelooft.”

Maar Bert schudde het hoofd.

„Nee, geen spookverhaal. Er gaat iets met dit huis gebeuren en gauw ook. En ik weet wat dat is.”

„Wordt het huis afgebroken?” vroeg Rob.

„Eerst een krakeling, anders rep ik er met geen woord over,” hield Bert vol.

„Laten we hem dan zijn zin maar geven,” stelde Ric voor.

Bert begon meer eisen te stellen.

„Ook mijn banden losmaken.”

Rolf begon de touwtjes al los te knopen en Bert probeerde nog meer voordelen uit zijn overwinning te slaan.

„En Rob moet dadelijk ook nog de wedstrijd overdoen.”

„Ja, ja, we zullen je overal je zin in geven, als je nou maar op de proppen komt met je geheim,” zei Rob.

Bert nam eerst een paar hapjes van zijn verkregen krakelingen en boog zich dan naar zijn drie schoolmakers over.

„Er komen weer mensen op het kasteel. De tuin wordt opnieuw aangelegd en het huis wordt gerestaureerd.”

„Hoe weet jij dat nou?” vroeg Ric.

„Ik weet het van mijn vader, die moet het werk uitvoeren. Er is haast mee ook. Het kasteel is verkocht. Volgende week komt de eigenaar met mijn vader praten en dan gaat het spul beginnen.”

Hij sprong op en wreef zich in de handen.

„En dan is jullie rijk hier uit. Dan mag ik in en uit de tuin lopen en ik laat jullie kamp uitroeien door mijn vader.”

De jongens zeiden geen woord. Och, 't zou best loslopen met de dreigementen van het dikkerdje. Maar ze zouden hun kamp vast en zeker kwijtraken, als Bert de waarheid had gesproken. „Ik zal vragen aan vader of jullie er voorlopig nog mogen blijven,” beloofde Bert. „Maar dan moet je mij voortaan ook mee laten doen.”

De jongens keken elkaar besluiteloos aan.

„Och, als we toch op moeten krassen, kunnen we het veel beter meteen maar doen,” vond Ric.

„O nee,” zei Bert. „De nieuwe bewoners komen er pas tegen 't najaar in. Dus zouden we hier de hele zomer nog kunnen spelen.”

Toen het drietal nog bleef zwijgen, stond Bert met een verongelijkt gezicht op en zei: „Nou, besjoer hoor. Ik ga. Als jullie het zo verschrikkelijk vinden om me bij je te hebben, wil ik niet eens meer erom bedelen. Ik heb jullie niet nodig.”

„Toe joh, wacht nou even. Wees niet zo flauw,” riep Ric.

Maar het dikkerdje was echt op zijn teentjes getrapt. Zonder om te kijken, liep hij regelrecht naar 't gat in de heg en kroop er op handen en voeten door.

„Bè-èrt,” riep Rob.

Maar Bert liep toch door en zijn schoolmakers bleven betueterd achter.

„Nou ja, we waren ook flauw,” zei Rob. „Bert is helemaal geen vervelende snijboon.”

„Alleen wil hij altijd maar hardlopen,” lachte Rolf.

„Rob heeft gelijk. We hadden best wat toeschietelijker kunnen doen,” vond Ric.

„Enfin, dan maken we 't morgen op school in orde,” zei Rob.

„In plaats van een club van drie wordt het er nu een van vier.”

„Maar geen acht R's,” lachte Ric.

4. EEN ANGSTIG AVONTUUR

De drie vriendjes zaten in hun Indianentent. Nu ze wisten dat ze van hier verdreven zouden worden, keken ze meeweemoed naar de schatten, die ze hier verzameld hadden.

Onder de banken in de rondte hadden ze hun Indianenschatter verborgen. Houten bijlen en pijlen en bogen. In een apart hoekje bewaarden ze hun lectuur voor regenachtige dagen. Nou ja, 't waren geen spiksplinternieuwe boeken, 't waren oude bibliotheekboeken, die meester Snelders aan Rob gegeven had, omdat die hem altijd hielp bij de schoolbibliotheek. „Paddeltje” lag erbij en „De scheepsjongens van Bontekoe”. Er mankeerden hier en daar wel wat bladen en 't hele slot van Paddeltje ontbrak ook, maar dat kenden de jongens al lang uit het hoofd.

Fijne middagen hadden ze hier beleefd en Rob en Rolf begrepen best, waarom Ric zo zuchtte.

„Willen we verstoppertje doen?”

Ric sprong op. „Goed, ik zal hem wel zijn. Niet buiten de tuin, hoor. Ik tel tot dertig.”

„Tot vijftig,” vond Rob. „Er zijn hier genoeg fijne plekjes, maar je moet de tijd hebben om je te verstoppen.”

Ric telde langzaam tot vijftig en keek toen om zich heen. Hij zou eerst maar eens op de plekjes gaan zoeken, waar ze zich vroeger al eens verstopt hadden.

Achter de regenton, onder de trap die naar de hoofd deur voerde, in de appelboom. Hè, waar zaten ze nou? En hij moest oppassen, dat hij niet te ver van de buitplaats afdwaalde ook, anders tikten ze zich achter zijn rug om nog vrij.

„Koekoek — koekoek.”

„Spêr — spêr . . .”

Hoor ze nou eens te keer gaan. Dat geluid kwam van links. Waar zaten ze nou? Misschien in de nis achter het trapje, dat naar 't souterrain voerde.

Ric liep naar 't trapje, daalde een paar treetjes naar beneden

en greep zich vast aan de knop van de deur, die toegang gaf tot het souterrain.

En opeens — hij gaf een gillette van schrik — voelde hij, dat de deur week. Op 't zelfde ogenblik holden Rolf en Rob naar de buutplaats. Ze hadden verborgen gezeten achter het tuinhuisje.

Doch Ric nam helemaal geen notitie van hun overwinning. Hij wénkte ze en wees op de deur van het souterrain.

„Kom eens hier, lui, kom eens gauw. We kunnen in het huis komen. De deur is open.”

Rob en Rolf waren al toegesneld.

„Zullen we eens een kijkje nemen, hoe 't huis er van binnen uitziet?” vroeg Rolf.

„Zou dat wel mogen?” vroeg de voorzichtige Ric.

„Nou joh, waarom niet? We beschadigen toch niets?”

Ze liepen met hun drieën het souterrain binnen en sloten de deur achter zich dicht. Niemand zou nu kunnen vermoeden, dat er iemand in huis was.

Toen hun ogen wat aan 't donker gewend waren, ontdekten ze een trap, die aan de tegenovergestelde zijde naar boven voerde. Achter elkaar liepen ze het trapje op. Gelukkig, de deur was open. Ze kwamen in een lange gang. Hol klonken hun voetstappen over de marmeren vloer. Door de toegespijkerde ramen drong hier en daar maar een kiertje licht. Links en rechts zagen ze deuren. Eén ervan openden ze op goed geluk.

„Dat is de kelder, maar daar ga ik niet in,” zei Ric. „Daar kun je toch geen hand voor ogen zien.”

„Hè ja, kom nou mee,” drong Rob. „Hier, ik heb onze zaklantaarnen bij me. Durf je nou?”

„Van durven is geen sprake, hoor,” zei Ric. „Laten we naar beneden gaan, maar laten we elkaar vooral vasthouden.”

Ze lieten de deur op een kier staan. Onder aan de keldertrap stootten ze op een tweede deur. Deze was gesloten met zware grendels en Rolf, die als eerste het keldergewelf binnenging, had moeite de deur te doen draaien op zijn roestige scharnieren.

Een mufte vochtige lucht kwam hen tegemoet. Het zwakke licht van 't kleine zaklantarentje wierp spookachtige schaduw en in de donkere ruimte.

Rolf deed zo plotseling een stap terug, dat hij Ric op de tenen trapte.

„Au joh, kijk uit,” riep het slachtoffer.

„Ik krijg natte voeten, er staat water hier,” zei Rolf.

„Laten we maar teruggaan,” zei Ric, die zich niet erg op zijn gemak voelde.

„Ben je bang?” informeerde Rob.

„Hè, laten we eens verder lopen,” zei Rolf. „Wie weet wat we vinden in de kelder van zo'n oud huis.”

„Misschien wel een geraamte,” bedacht Ric, die nu ook eens wilde laten horen, dat hij geen sikkepit bang was.

Ze deden een paar stappen voorwaarts. De vloer helde iets naar beneden en er stond nu zoveel water, dat hun schoenen een plassend geluid maakten. Op dat moment ging het zaklantarentje uit en Ric, die van schrik een stap zijwaarts maakte, stootte zijn hoofd tegen een van de stenen gewelven.

„Au joh, steek nou aan.”

„Ja, bedaar,” snauwde Rob. „Dat ding ging uit zich zelf uit. O, gelukkig, hij brandt weer!”

„Met zo'n onbetrouwbare lantaren kunnen we niet verder gaan, hoor!” zei Ric angstig. „We zouden in 't donker kunnen verdwalen.”

„Joh, 't is hier toch zeker de Sint-Pietersberg niet! De kelder kan nooit groter zijn dan 't hele huis.”

„Dan weet jij er niets van,” zei Rolf. „Ken je dat verhaal niet van dat huis, dat aan de zee stond en waarvan de kelder in verbinding stond met de zee?”

„Nee,” zei Rob. „Wat was er met dat huis?”

„Nou, er werd van gezegd, dat het er spookte. Iedere nacht hoorden de bewoners voetstappen. Stap... stap... stap... Niemand durfde zich er ooit te vertonen en als de voetstappen ophielden, begon het lawaai. Een glas en een herrie... vreselijk!”

„En wat was het toen?” vroeg Ric met een geforceerd flinke stem.

„Op een keer was het lawaai zo erg, dat alle burens zich ermee bemoeiden. 's Nachts togen ze met z'n allen naar de kelder. Nou, en toen vonden ze op de keldertrap een man, die zat te vissen. De zee kon door een onderaardse gang de kelder binnenstromen en die man kon rustig op het keldertrapje vis vangen. Bot en schelvis en zo. En weet je, waarom het in die bewuste nacht zo'n lawaai was geweest?”

„Toen was er een haai in de kelder beland en daar had die visser niet van terug.”

„Ik vind het een echt onzinverhaal,” vond Ric.

„Maar ik kan hier je hart horen kloppen van angst, kereltje,” lachte Rolf.

Ric verklaarde, dat hij helemaal niets van het verhaal geloofd had, maar de haast die hij maakte om zijn vriendjes naar de kelderingang te duwen, gaf genoeg te denken.

„Kom, laten we onze onderzoekingstocht dan maar verder in 't huis voortzetten,” zei Rolf. „Hierheen jongens!”

Voetje voor voetje schuifelden ze samen in de richting van de keldertrap. De lantaren was weer uitgegaan, maar dat hinderde niet. Ze zagen 't licht alweer schemeren.

En toen opeens gaf Rolf, die vooraan liep, Rob, die hem volgde, een por in de zij.

„Ssst . . . luister eens, voetstappen.”

Doodstil stonden de jongens bijeen gedrongen. Stap . . . stap . . . stap . . . Langzaam en hol klonken naderende voetstappen.

Ric kneep Rob van angst in zijn arm.

„Au joh, houd op.”

„Wat moeten we doen?” fluisterde Ric met een stem, die beefde van angst.

Stap . . . stap . . . stap . . .

„Een spook, als 't nou een spook is?” klaagde Ric.

„Ssst joh, er bestaan toch zeker geen spoken!”

Stap . . . stap . . . stap . . .

De voetstappen kwamen naderbij. Wie kon het zijn, die hier

rondliep? Bert had toch gezegd, dat de eigenaar pas de volgende week zou komen?

„Willen we naar boven gaan?“ fluisterde Rob.

„Nee, nee,“ kermde Ric. „Laten we hier blijven tot die voetstappen weg zijn.“

En toen gebeurde er iets verschrikkelijks. Er werd aan een deur gerammeld. Plotseling was het licht, dat door de kelder-ramen viel, verdwenen en de jongens hoorden het klikken van een slot.

Ze wilden roepen, maar de angst snoerde hun de kelen dicht. Wie was het, die hen hier opgesloten had?

„Laten we roepen,“ hijgde Rob.

„Nee, laten we een poosje wachten en dan roepen,“ huilde Ric.

„Je kunt toch nooit weten, wie ons opgesloten heeft?“

„Je denkt zeker weer aan dat spook, hè?“ vroeg Rolf, maar zijn stem klonk lang niet zo moedig meer als eerst.

De jongens wachtten tot ze geen voetstappen meer hoorden en toen begonnen ze te roepen: „Help . . . help . . .!“

Rob krom het trapje op en sloeg met zijn volle vuist op de deur.

„Ze zullen ons zo nooit horen,“ zei Ric. „En als die inbreker dan terugkomt om ons kwaad te doen?“

„Ach joh, onze vaders en moeders missen ons toch ook en die gaan zeker onderzoeken, waar we zitten.“

„En die vinden ons nooit,“ kwam Ric weer. „We zijn altijd zo geheimzinnig geweest met ons Indianenkamp.“

„En Bert dan?“ riep Rolf. „Bert weet toch zeker, waar we zijn?“

„Ja, maar Bert weet toch niet, dat we vermist worden? Misschien dat hij 't pas morgenochtend op school hoort.“

„Zouden we er niet op een andere manier uit kunnen komen?“ vroeg Rolf. „Er zal toch wel ergens een raam zijn, waar we door kunnen kruipen!“

„Dat is natuurlijk ook dichtgespijkerd,“ zei Rob. „En zonder licht kunnen we toch niets beginnen.“

Ric begon op zijn eentje weer te roepen: „Help . . . help . . .!“ Hol klonk dat geroep door de kelder. Rolf en Rob hielpen hun

vriendje weer. Het leek de enige manier om uit de gevangenis verlost te worden.

Schor van 't schreeuwen zwegen ze eindelijk maar.

„Hebben jullie 't ook zo koud?“ vroeg Rob.

„Nou, en een honger dat ik heb!“

„En ik heb natte voeten,“ klaagde Ric.

Rolf viste uit zijn zak een pakje kauwgom op en verdeelde de inhoud onder zijn vriendjes.

„Hier, kauw maar, 't helpt misschien tegen de honger.“

Met hun drietjes zaten ze bijeen geklit op een tree van de keldertrap. Rob voelde, hoe Ric schokte van het snikken. Met een stem, die helemaal niet zo erg flink klonk, zei hij: „Toe nou, joh, grien nou niet. Je bent niet alleen. Je hebt ons toch en“ — hij wachtte even, omdat het eigenlijk zo gek was dat hardop te zeggen. Toen ging hij voort op een toon, die bijna onverschillig klonk — „nou, en wij kunnen toch bidden ook zeker!“

Rolf en Ric antwoordden niet, maar het snikken van Ric werd minder. Ze dachten na over de woorden van Rob. Ja, meester op school had zo dikwijls verteld van mannen, die geen raad wisten en tot God om hulp baden. En God hoorde je altijd. En Die wist altijd, hoe Hij je helpen moest.

Ze werden rustiger, toen ze zo heel stil hun angst hadden gezegd tegen de Here Jezus.

Rob had zelfs weer plezier in een grapje.

„Lui, we kunnen nou vanavond ons huiswerk niet maken.“

Maar zijn vrienden gaven geen antwoord. Die dachten alleen aan hun grote nood en hoe ze verlost zouden worden. En de uren verstreken . . .

3. WAAR ZIJN DE JONGENS?

Bert Severijn stond in de winkel van bakker Ruis en wachtte tot er iemand zou komen om hem te helpen. 't Was maar gelukkig, dat Rob nooit in de winkel hielp en Bert hoopte maar, dat hij ook niet toevallig in de winkel zou komen.

Rob en de anderen zouden hem wel een flauwe kwast vinden en hij kon hun geen ongelijk geven. Wat hadden ze hem nou eigenlijk in de weg gelegd? 't Was eerst alles een leuk spel geweest. Hij had hen afgeluisterd en was toen op zoek gegaan naar het kamp. Nou, dat was niet erg. Grote mensen mocht je niet afluisteren, maar jongens onder elkaar mochten dat best. Toen had hij in hun eigendommen zitten neuzen en daar hadden ze toch zeker wel eens boos om kunnen worden. Maar Rob en de anderen hadden het erg sportief opgevat. Ze waren niet op hun tenen getrapt en hadden hem van hun lekkers mee laten proeven.

En later was hij nijdig geworden, omdat ze hem maar niet één, twee, drie in hun club van drie op wilden nemen.

Nou ja, morgenochtend op school zou hij net doen of er niets gebeurd was en de anderen zouden dan ook wel niet blijven koppen. Maar zijn wedstrijd met Rolf zou hij nog hebben!

Hè, wat bleef die bakker vandaag lang weg. Bert tikte ongeduldig met zijn geld op de marmeren toonbank.

Een fijne winkel had die bakker Ruis. Moest je die mooie witte laktrommels eens zien met namen erop geschilderd, die je het water in de mond deden komen. Allerhande, sprits, krakelingen . . . hè, krakelingen! Hè, wat had hij een honger. Moeder wilde met de avondboterham altijd op vader blijven wachten en die was vandaag zo laat thuis. 't Was al zeven uur. Nou, maar hij wachtte nu niet langer.

Berts geduld raakte op. Hij zette zijn handen als een trompet aan de mond en riep: „Volluk . . . volluk . . .”

Zo. Hij liep naar de deur en deed die een paar maal open en dicht. De harde bel maakte minstens evenveel lawaai als zijn

geroep en bakker Ruis stond dan ook in een minimum van tijd achter de toonbank.

„Zo Bert, ben jij daar? Heb ik je lang laten wachten?” vroeg de bakker, zijn witte muts recht schuivend. „Ik had de winkelbel niet gehoord en dat gebeurt me niet vaak. Maar vandaag loopt me 't hoofd ook om. Echte ongeluksdag. Alle vervelende dingen komen tegelijk. De knecht ziek, mijn oven wil niet zoals ik het wil en nou hangen ze bij de dokter nog ieder ogenblik aan de telefoon om te vragen, waar Rolf blijft.”

„Dan moet u hem maar naar huis sturen,” zei Bert langs zijn neus weg.

„Dat is het hem juist. Rolf is hier niet en Rob is ook nog niet terug. Als die kwajongen thuiskomt, zal ik hem! Wie weet, waar ze uithangen. Heb jij ze soms vanmiddag gezien?”

„Eh . . . eh . . . ja . . . nee . . .,” stotterde Bert.

Maar dat haperen maakte de vader van Rob achterdochtig. Bert leunde over de toonbank en zei: „Ja, ik weet wel, waar ze vanmiddag geweest zijn, maar ik weet niet of u dat mag weten.”

„Of ik dat mag weten?”

Bakker Ruis werd nu echt boos.

„Waarom zou ik niet mogen weten, waar mijn jongen zit?”

Bert brak het zweet uit van schrik. Nu moest hij de jongens nog verraden ook.

„Omdat ze in de tuin van 't kasteel waren. En ik wist niet of ze dat wel mochten.”

Bakker Ruis schoot hartelijk in de lach.

„Och jongen, dacht je dat ik mijn jongen zo maar liet zwerven zonder dat ik wist, waar hij was? Nee, dat geheim had hij mij wel toevertrouwd, maar vanmiddag moest hij eerst boodschappen doen.”

„Jawel bakker, maar daarna is hij naar 't kasteel gegaan met de anderen. Ik ben er zelf ook nog even geweest.”

Ting . . ., zei het belletje en 't aardige dienstmeisje van kweker Riemersma stak haar hoofd om 't hoekje van de deur.

„Bakker Ruis, compliment van mevrouw en of Ric hier soms is en of hij dan direct thuis wil komen. Zijn moeder is zo ongerust.”

Bakker Ruis keek nu ernstig.

„Kom even binnen, Lientje. We praten er juist over. De jongens zijn vanmiddag in de tuin van 't kasteel geweest en ze zijn nog niet terug. Ik begrijp echt niet, waar ze nu uit kunnen hangen.”

„Ze zullen wel in geen zeven sloten tegelijk lopen,” lachte Lientje.

Maar de bakker was niet zo gerust als zij. Hij zou nog een half

uur wachten, maar dan ging hij op stap om hen te zoeken. Eerst naar de tuin van 't kasteel en dan desnoods naar de politie. Wie weet wat die jongens uitgehaald hadden of waar ze op- of ingeklauterd waren. Och nee, echt lelijke streken hadden Rob en zijn vrienden nooit uitgehaald, maar voor waaghalzerij waren zij wel te vinden.

Lientje vertrok met de boodschap en bakker Ruis ging hoofdschuddend naar achteren, waar zijn vrouw ook al met een ongerust gezicht rondliep. Zo'n jongen toch! Zo'n jongen toch! En Bert? Die liep op een draf naar huis. Ha, vader bleek thuis. Daar hing zijn leren jas.

Moeder pakte het brood al uit zijn arm voor Bert zijn pet afgezet had.

„Hè jongen, waar blijf je toch?”

„Ik moest zo lang wachten, moeder. En toen de bakker eindelijk kwam, hield hij mij aan de praat over Rob. Rob is nog niet thuis geweest en Ric ook niet. En de vader van Rolf had ook al opgebeld.”

Moeder keek op de klok. Over zeven! Ja, dat was wel erg laat. Bert kreeg een idee.

„Moe, als ik mijn boterhammen op heb, mag ik dan even naar 't kasteel om te kijken of ze daar nog zijn? Misschien weten ze helemaal niet, hoe laat het al is.”

Vader keek op.

„Bij 't kasteel waren ze niet. Ik ben daar vanmiddag nog geweest.”

„En ik ben er ook geweest, vader. In de tuin. En ik heb u toen helemaal niet gezien.”

„Zo, zo, lopen jullie maar zo in die tuin rond?”

„Ik was er voor de eerste keer, vader. Rob en zijn vrienden komen er veel vaker. Maar ze halen er geen kattenkwaad uit. Ze hebben alleen van het tuinhuisje een Indianenkamp gemaakt.”

„Ja,” zei vader, „'t kan best zijn, dat ze er geweest zijn, terwijl ik er ook was en dat ik ze toch niet gehoord of gezien heb. Ik ben tot in 't nokje van 't huis geweest om de reparaties op de

zolder op te nemen. Maar toen ik naar huis ging, waren ze niet meer in de tuin."

Het gezin zette zich aan tafel. Toen opeens legde vader Severijn een hap brood, die hij naar zijn mond wilde brengen, weer terug op zijn bordje.

„Die dekselse jongens zullen toch niet stilletjes in het huis gesloten zijn en zich daar verstopt hebben gehouden? Nu ik er nog eens over nadenk . . . 't was net of ik geluiden in het huis hoorde, toen ik boven op zolder was."

„Ga maar even mee met Bert, man," zei mevrouw Severijn. „Stel je voor, dat ze zich op hebben laten sluiten in dat huis. Je kunt nooit weten."

Berts vader eindigde zijn maaltijd en trok zijn jas aan.

„Kom mee, Bert, dan gaan we samen even kijken."

Vlug stapten ze naar het kasteel. Bert schoof zijn hand vertrouwelijk door die van zijn vader.

„Vader . . ., dat van dat kamp is een geheim. De jongens mogen daar toch wel komen?"

„Voorlopig nog wel, maar 't zal gauw afgelopen zijn. Als de werklui op het kasteel komen, zal hun Indianenkamp gauw ontdekt zijn."

Bakker Ruis was al bij 't kasteel, toen Bert en zijn vader aankwamen. De bakker stond bij het hek en keek hulpeloos omhoog.

„Hoe moeten we daar overheen komen?"

Severijn lachte en haalde een sleutel te voorschijn.

„Daar weet ik wel raad op, bakker! Kom maar eens mee."

Robs vader was zo ongerust, dat hij geen tijd had om zich erover te verwonderen, dat Severijn in het bezit was van de sleutel. Toen ze het hek binnengingen, keek hij bezorgd rond in de tuin.

„Ze zijn er niet."

Nu haalde Severijn de sleutel van de voordeur voor de dag. „Laten we eens even in het huis kijken," zei hij. „Je kunt nooit weten."

De sleutel draaide knarsend om in het droge slot en langzaam

week de zware deur. Hol klonken hun voetstappen door de lege gang.

„Ik heb even gedacht, dat de jongens zich misschien op hadden laten sluiten,” zei Severijn, „maar . . .”

En toen opeens hoorden ze een dof gebons. Er werd geroepen . . . Er werd om hulp geschreeuwd.

Waar kwam dat geluid vandaan? Waren het de jongens en verkeerden ze in gevaar?

De mannen zouden het spoedig ontdekken.

6. ALLE LEED IS GELEDEN

Berts vader haalde de sleutelbos weer voor de dag en zocht gejaagd van angst naar de sleutel, die toegang gaf tot de kelder. De deur ging langzaam open en één voor één kwamen de verloren schaapjes voor de dag.

Rob liep voorop, dan kwam Rolf en achteraan liep Ric, die hardop snikte. Alle drie zagen ze spierwit en ze huiverden van de kou.

Rob's vader wilde zijn zoontje onder handen nemen, maar een blik op de ontredderde gezichten weerhield hem.

„Ik begrijp wel, hoe de vork in de steel zit, maar thuis zul je me het naadje van de kous vertellen. En nu in looppas naar mijn huis, alle drie. Je wordt daar warm van en als je nog niet warm genoeg mocht zijn, dan heb ik nog een heerlijk warme bakkerij.”

„Bert en ik gaan eerst even naar de ouders van de twee andere jongens om die gerust te stellen en daarna komen we ook naar de bakkerij.”

„Moet Bert dan niet naar school?”

Het waren de eerste woorden die Rob zei en bakker Ruis keek hem verschrikt aan. De jongen zou toch niet in de war zijn geraakt na de doorstane angst? Toen begreep hij opeens, hoe de vork in de steel zat. De jongens dachten natuurlijk, dat ze een hele nacht in de kelder hadden doorgebracht.

„Jullie zijn niet langer dan een paar uur beneden geweest, hoor,” zei hij. „En dat is maar gelukkig ook. Foei, foei, wat een angst hadden wij uit moeten staan, als we jullie voor de nacht niet ontdekt hadden.”

Moeder Ruis stond al op de uitkijk, toen haar man met de jongens aankwam.

„Vraag maar niets, vrouw. Maak maar een hele stapel verse kadetjes en krentenbollen klaar en zet die in de bakkerij. Ik zal maken, dat ze zich alle drie netjes opdoffen voor de maaltijd en straks praten we dan wel.”

Op de binnenplaats van de bakkerij werd een emmer klaargezet. Ze poedelden zich daar, dat het een lust was. En 't scheen wel of met dat frisse water alle stof en narigheid van die middag weggespoeld werden. Ze werden al spraakzamer. Ze vertelden wat ze beleefd hadden en vielen als wolven op de kadetjes aan.

En Bert, die met zijn vader de bakkerij binnenkwam, werd ontvangen met een uitbundigheid, die Severijn weer helemaal ge-

ruststelde. Wat moest hij lachen, toen hij hoorde, dat het drietal hem voor een inbreker gehouden had.

„Maar waarom draaide u juist de kelderdeur op slot?” vroeg Rolf.

„Wel, ik probeerde eenvoudig de sloten, meer niet,” lachte de aannemer.

„En Ric dacht, dat u een spook was.”

Maar Rob schudde achter de rug van Ric het hoofd tegen zijn vriendjes. Ze moesten elkaar maar niet plagen met de doorstane angsten, want een grapje was 't voor niemand geweest. Over het ruzietje met Bert werd niet meer gerept, natuurlijk niet. Bert bracht Ric en Rolf nog helemaal naar huis ook en toen Rolf onderweg zei, dat ze nu de spullen uit het Indianenkamp maar weer naar huis moesten meenemen, omdat de aardigheid er nu toch helemaal af was, zei Ric: „Ik vind 't goed en jij, Bert?”

Die ene vraag klonk Bert als muziek in de oren. Het betekende: Van vandaag af hoor je ook bij ons.

De club van drie was een club van vier geworden.

't Spreekt vanzelf, dat Ric en Rolf thuis met vreugde begroet werden.

„'t Is maar goed, dat dat oude huis weer bewoond zal worden,” zei dokter Reman.

Het avontuur van de jongens was als een lopend vuurtje door het dorp gegaan en de drie vrienden waren de helden van de dag.

„Hebben de zes R's in de knel gezeten?” lachte mijnheer Snelers voor hij de volgende morgen begon.

Ze lachten alle drie mee. Ja, dat konden ze nu. Alle angst was immers geleden. Maar toen ze samen de psalm aanhieven, die meester opgaf:

God heb ik lief, want die getrouwe Heer
hoort mijn stem, mijn smekingen, mijn klagen . . . ,

toen zongen ze met meer aandacht mee dan anders. Want nu

begrepen ze, dat die psalmen er niet alleen waren voor grote mensen. Dat ook jongens in hun avonturen en spelen in gevaar konden komen en God nodig konden hebben. Dat had het kelderavontuur hun geleerd.

7. HET KASTEEL WORDT GERESTAUREERD

Het Indianenkamp was al opgeruimd voor de metselaars en timmerlui kwamen om het kasteel bewoonbaar te maken. Maar dat wilde niet zeggen, dat de jongens een ander speel-~~eel-~~terrein hadden gezocht. Nu Bert hun vriendje was geworden, hadden zij vrije toegang op het terrein.

Het werd een gezellige zomer. De jongens keken, hoe de steigers gebouwd werden. Ze klommen later op de ladders om te kijken, hoe de metselaars pleisterden en streken. Ze hielpen zand kruien en mochten hun handen uit de mouwen steken bij het zand zeven.

Het huis zelf mochten ze niet alleen betreden. Maar als Severijn op het werk kwam, trokken ze met hem mee, waar hij liep. Ze dwaalden door de hoge kamers en snuffelden op de grote zolder.

„Willen jullie ook nog eens in de kelder kijken?“ vroeg Severijn dan plagend.

En dan knikten de jongens onmiddellijk. Want in de kelder waren immers ook werklieden bezig met het waterdicht maken van de muren en vloeren.

Zo verstreek de zomer. De grote vakantie kwam en de jongens gingen uit logeren.

En toen ze na kortere of langere tijd weer in het dorp terugkwamen, was hun eerste tocht naar het kasteel.

Was dat het oude bouwvallige gebouw? De steigers waren nu weg. Trots en fier lag het mooie grote huis daar. De ramen glommen en blonken in de geverfde sponningen. Het opschrift Anno 1840, dat het eerst had gedragen als een verontschuldiging voor zijn vervallen grootheid, droeg het nu met waardigheid. Het mocht zich laten zien na meer dan honderd jaar. Het was weer een sieraad voor het dorp.

Maar 't rijk van de jongens was uit. De tuin was opnieuw aangelegd. Het oude Indianenkamp was afgebroken. De heg was neergehaald en de omheining van gevlochten ijzerdraad droeg geen gaten meer, waar je doorheen kon kruipen.

Open en bloot lag het huis nu daar, maar ontoegankelijker dan ooit. Want de scherpe prikkeldraadrand, die gespannen was langs de ijzeren afscheiding, was een waarschuwing voor jong en oud: waag je broek niet, want we laten je er niet door. En de grote bulldog, die bijna altijd bij de ingang lag en die zijn tanden grommend liet zien bij de nadering van iedere bezoeker, was blijkbaar ook niet op toeschietelijkheid gesteld. Maar die hond kwam pas later, toen de bewoners van het kasteel ook arriveerden.

8. RIC ERGERT ZICH

Een vrije woensdagmiddag in november. Geen weer om met je vriendjes buiten te zijn en ook geen weer om elkaar op te zoeken.

Ric, die in een blauwe overall gestoken was, die zijn moeder speciaal voor hem gemaakt had, was bezig in één van de kassen van zijn vader. De regen striemde de ruiten van de kas. Ric keek naar het glazen dak, waar de regen van de ramen gutste. Hij schurkte zich behaaglijk in zijn werkpakje. Juist fijn, die regen. Je zat hier zo heerlijk en niets kon je deren. En de kassen ook niet. Ja, als 't hagelde of onweerde of stormde, maar regen zonder meer! Nee, dat kon de bloemen en planten niet deren.

Ric keek naar de prachtige chrysanthen, die in allerlei kleuren te prijken stonden. Hier en daar plukte hij een blaadje weg, dat er niet mooi uitzag. Wat een grote bloemen toch. Bloemen als kinderhoofdjes. Hij grinnikte. Bloemen als kinderhoofdjes, dat zei ouwe Janus, de knecht altijd, als hij zijn bloemen wilde aanprijzen bij de klanten.

Maar vandaag zouden er niet veel klanten komen. Iedereen was bang zich buiten te wagen.

Op dat ogenblik draaide een prachtige grote auto het hek in, dat naar de kwekerij voerde. Ric schrok ervan. Een auto op „Bloemenlust“! Waar kwam die vandaan en wat moest die hier?

De wagen stopte. De chauffeur stapte uit en keek zoekend rond. Ric wilde naar buiten lopen, maar oude Janus kwam juist een schuur uitschieten. Hij bleef staan voor de auto. Het raampje was nu neergelaten en buigend als een knipmes stond Janus voor het raampje.

Nieuwsgierig keek Ric toe. Een hele deftigheid zat er zeker in de auto. Janus boog of het een koning was.

Toen werd het portier van de auto geopend en een heer steeg uit, gevolgd door een jongen. De chauffeur nam een cape en gooide die over de schouders van de jongen.

Ric grinnikte. Nou, nou, die werd ook bediend. De kap werd nog over z'n hoofd geslagen ook. Waar zou die deftigheid vandaan komen en wat zouden ze willen? Zeker bloemen uitzoeken voor een diner.

O wee, Ric kreeg een kleur van schrik. Daar kwamen ze regelrecht op de kas af, waarin hij bezig was. Hij veegde vlug zijn vuile handen af aan zijn overall, maar dat was een overbodige voorzorg. De heer beantwoordde zijn schuchtere groet en de jongen knikte hem toe, maar verder deden ze hun zaken af met Janus.

„Wat zegt meneer? Wou meneer kresante hebbe van allerlei kleur? 't Kan precies gebeure zoals meneer zegt. Blomme as kinderhoofies.”

De jongen keek eens rond. Ric gluurde naar hem. Wat zag hij er vreemd uit. Grote blauwe ogen en allemaal kleine blonde krulletjes. Ric glimlachte in zich zelf. Zo in die cape leek hij wel een meisje.

Eén keer wendde de heer zich tot de jongen. Hij wees naar de goudkleurige chrysanten en de jongen knikte een paar keer. „Is dat uw knechtje?” vroeg de heer nog voor ze vertrokken. Janus lachte. „Nee hoor, hij hellept me alleen een beetje van de wal in de sloot. Hij is 't zoontje van de baas.”

De heer lachte ook en Janus trok Ric plagend aan het oor. De jongen vertrok echter geen spier van zijn gezicht.

Janus begeleidde de klanten buigend tot de auto en kwam dan terug naar de kas.

„Nou, wat zeg-ie d'r van, Rikkie? Daar verkoopt ouwe Janus me effe voor vijftwintig gulde blomme en an wie?”

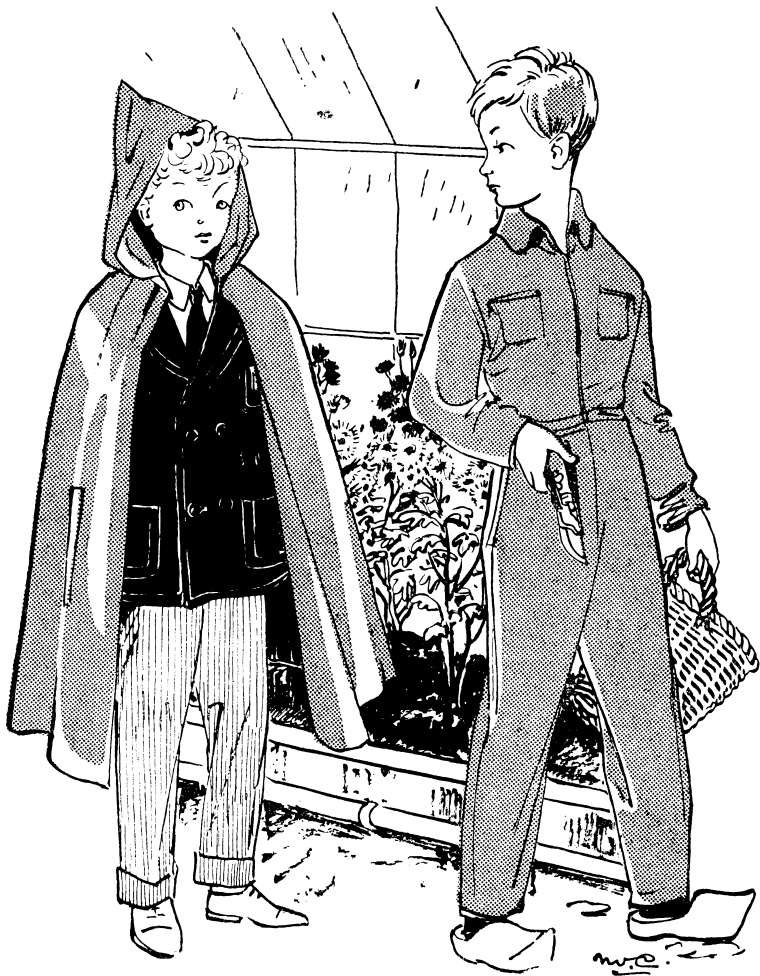
„Aan een verwaande kwast met zijn vader,” zei Ric. „Oef, wat een jongen. Er kon geen lachje af en hij stond erbij of hij geen tien kon tellen.”

„Nee, daar zel je van opkijke, as ik 't je vertel. Dat is nou de jonge van 't kasteel.”

Ric sprong op.

„Zijn er mensen op 't kasteel gekomen?”

Janus knikte.

„Ja zeker, 'k weet het precies van de veldwachter en nou, die ken 't wete. Een ouwe meneer die niet goed lope ken en een jonge. En dan nog een schoolmeester voor die jonge. Of nee, hij zei wat anders tegen hem, zoiets as een hoge ome uit Indonesië.”

„Een gouverneur?”

„Juist, precies. Nou en dan 't verdere personeel nog, hè.”

Ric trok zijn neus op.

„Hebben ze al die drukte met dat huis gemaakt voor twee mensen, Janus? Ik dacht, dat er een familie van minstens twaalf mensen in zou trekken.”

Janus gaf geen antwoord en babbelde voort: „Nou hè, en toen die de naam Van Boetselen Anevoort opgaf en zei, dat de blomme bezorgd moste worde op 't nieuwe huis, toen had ik direkt door, dat het voor 't kasteel was, hè?”

Ric luisterde maar half naar het gebabbel. Zijn stemming was opeens omgeslagen. Hij dacht met weemoed aan het Indianenkamp, waaruit ze verdreven waren. En als die jongen nu een flinke vent was geweest, één van 't slag van Rob of de anderen en bij hen naar school was gegaan, dan zouden ze misschien toch nog wel eens binnen 't hek mogen komen.

Maar dit joch! Ric trok hoog zijn neus op. Een verwaande kwast, hoor; met z'n meisjesharen. Er kon niet eens een lachje op overschieten, toen Janus een grapje maakte.

Nou ja, wat kon 't hèm schelen? Morgen zou hij eens aan de anderen vertellen wat een papkindje die jongen was. Hij mocht zeker niet naar school, omdat ze bang waren, dat hij smelten zou. Nou ja, dan moest hij maar wegblijven. Ze hadden 't leuk met elkaar en er waren fijne plekjes genoeg in het dorp om te spelen.

Fluitend ging Ric weer aan het werk. Hij had het kasteel niet nodig en die jongen ook niet.

Maar voor Janus was 't bezoek van de kasteelmensen de glorie van de dag.

9. ROLF HEEFT EEN PLAN

't L iep tegen sinterklaas. Met hun drieën waren de vriendjes weer eens op weg naar een klant van bakker Ruis. Rob droeg de mand met boodschappen en ze stapten stevig door.

„Heila lui, wacht eens even.”

De jongens bleven staan en keken achterom. Daar kwam Bert aanhollen, Bert de hardloper.

„Zeg, ik dacht dat jij niet mee kon vanmiddag.”

„'k Zou eerst de hele middag met vader meegaan, maar we moesten eerst naar 't kasteel en daar had vader zo lang werk. Ik kreeg een boodschap, dat ik maar naar huis moest gaan.”

„Ben jij op 't kasteel geweest?”

Bert knikte.

„Ja, en 'k heb die jongen ook gezien. Ric heeft niets te veel gezegd, hoor! 't Is een vervelende kwast.”

„Hè toe, vertel eens.”

„Nou, er is niet veel van te vertellen,” zei Bert. „Ik moest buiten wachten. Ik stond in dat portiek, je weet wel. En toen kwam ineens dat loeder van een hond om 't hoekje kijken. Hij gromde en ik . . .”

„Heeft hij je gebeten?”

„Nee, ik . . . nou ja, niet dat ik bang was, hoor, maar ik dacht om mijn broek, hè en toen drukte ik pardoes op de bel.”

De jongens meesmuilden en Rob zei: „Beken maar eerlijk, dat je wèl bang was. Hu, 't is een echte bloedhond; hij zou best mensen kunnen verslinden.”

Bert praatte er vlug overheen.

„Nou, en meteen dat ik belde, ging de deur open en die jongen van 't kasteel kwam met zijn overjas aan naar buiten. Ik zei, dat ik bang was voor die hond en wat denk je? Hij gaf me niet eens antwoord, maar liep terug en even later kwam er een knecht naar buiten en die moest de hond roepen.”

Rob deed of hij een jongedame uit de oude doos was. Hij pakte een denkbeeldige rok tussen zijn vingers, wiegde heen en weer

met zijn heupen en zei met een nuffig hoge stem: „Ik ben de jongedame van 't kasteel, zàg. Ik kan toch niet zelf mijn hond roepen? Daar ben ik veel te dàftig voor, zàg.”

De jongens schaterden van de lach. Rolf kreeg een inval en riep: „Zeg jongens, ik weet wat. Laten we met sinterklaas eens een leuke grap hebben en die verwaande jongen een pakket thuis sturen.”

Rob was direct voor het plan te vinden, maar Bert vond, dat hij geen grapjes uit kon halen bij de klanten van zijn vader.

Ric haalde de schouders op.

„Bah, wat heb je eraan zo'n vreemde snoeshaan te plagen.”

„Juist leuk met sinterklaas,” hield Rolf vol. „Dat verwaande joch denkt, dat hij een cadeau krijgt en nu wordt hij er alleen maar opgezet.”

„En jullie worden gewroken,” zei Rob.

„Nou ja, ik wil geen spelbreker zijn,” zei Bert. „Als Rob nu nog even om 't hardst wil lopen met me, dan ben ik te vinden voor elk plan.”

Rob zuchtte en gaf zijn boodschappenmand aan Ric. Hij zou Bert zijn zin maar weer geven. Na die ene keer op school, die hij per ongeluk had gewonnen, had hij ettelijke keren tegen het dikkerdje gelopen, maar altijd bleef hij één of twee stappen achter hem aan.

Ook nu bleef hij achter en Bert had schik.

„Houd maar vol, Rob,” hijgde hij. „Je wint 't vast nog eens van me.”

Ze lachten alle drie om de hardlopersmanie van Bert en toen maakten ze hun plannen. De volgende week woensdag zouden ze 's middags bijeen komen bij Rob. Dat was de enige, die een eigen kamertje had. Alle vier zouden ze dan iets meebrengen om in het pak te doen, dat ze naar 't kasteel zouden sturen.

„En denk eraan, een gedicht erbij, hoor,” riep Rob.

„En wie moet de surprise bezorgen?” vroeg Bert, die nu al angstig was bij de gedachte aan de hond.

„Dat zullen we woensdagmiddag wel uitkienen,” riep Bert.

„Zorg nu allemaal maar, dat je iets leuk bedenkt.”

10. DE ST.-NICOLAASSURPRISE

In 't gezellige kamertje van Rolf zaten de vier vriendjes bijeen.

„Hè, wat fijn toch, zo'n eigen kamertje,” zuchtte Rob. „Ik moet thuis op zolder slapen, omdat er voor de bakkerij zo weinig ruimte is.”

„Nee, dan heeft Zeno het fijner,” grinnikte Rob. „Minstens drie zitkamers en twee slaapkamers voor hem alleen.”

„Wie is Zeno?” vroeg Ric.

„Zo heet die jongen uit 't kasteel,” vertelde Rob. „Wat een naam, hè? Dat ben ik te weten gekomen van de brievenbesteller. Zeno van Boetselen Anevoort.”

„Haal nu je spullen maar voor de dag,” zei Ric ongeduldig.

„Zou er niemand kunnen komen?”

„Stientje kan ons een kopje thee komen brengen, maar ik laat haar niet binnen. Tegen St.-Nicolaasavond mag je best een geheim hebben.”

Bert was de eerste, die zijn surprise te voorschijn haalde. Het was een wollen speelgoedschaapje met kleine krulletjes en een blauw lintje om de hals. Het gedicht, dat hij gemaakt had, luidde:

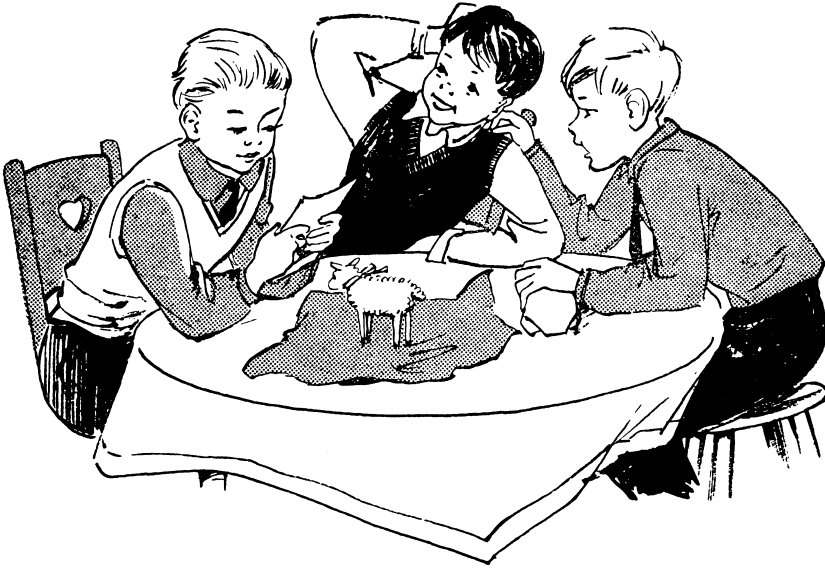
Hoe vind je wel dit mooie schaaap?
Jij deftige verwaande aap.
't Heeft krulletjes, een lijfje vol,
Net als jij op je schapebol.

De drie anderen klaptten in hun handen van pret.

„Goed is-ie, zeg. Wie nou?”

Ric trok uit zijn tas een verformfaaid popje met een blonde verwarde krulpruik. Het had een capeje om en onder dat capeje droeg het een ruw genaaid wollen broekje en een trui. De capuchon van de cape was opgezet.

Ric las nu zijn gedicht voor:

„Als je woont op een kasteel
En het regent nogal veel,
Dan doe je maar een capeje aan
En laat de kap over je krulletjes gaan,
En niemand zeg je dan gedag,
Omdat dat om je deftigheid niet mag.”

„Echt leuk. Dat kan-ie in zijn zak steken.”

„Zeg Ric, hoe kom je aan dat poppetje en die kleren?”

„Allemaal oude rommel van mijn zusje. Vind je 't gedicht echt leuk? 'k Heb er twee avonden op zitten broeden.”

„Open, doe eens open.”

De jongens maakten vlug de tafel leeg en Stientje, het dienstmeisje van de dokter, kwam binnen met een blaadje, waarop vier kopjes chocolademelk stonden. Ze zette de kopjes voor de jongens neer en bleef staan wachten.

„Die kopjes zal ik maar weer meenemen,” lachte ze.

Toen Stientje verdwenen was, kwam Rolf met zijn maaxsel voor de dag. Hij had een vel papier genomen en daarop een uitge-

knipt plaatje geplakt. Het prentje stelde een eigenwijs kereltje met een bril voor, een lei onder zijn arm en een sponzedoos in zijn hand. Op zijn hoofd, waarvan Rolf het haar weggeknipt had, waren met zwarte inkt kleine krulletjes getekend. Onder het plaatje stond:

Ik ben een deftig kereltje
En mag niet naar een school.
Daar gaan gewone jongens heen
En maken grote jool.
Mijn mooie witte krulletjes,
Ze blijven netjes heel,
Als ik zit op het kasteel.

„Ik vind het ene nog leuker dan 't andere,” zei Rob. „'k Hoop, dat jullie mijn cadeautje ook aardig vinden.”

„Mijn cadeautje,” proestte Ric. „Mooie cadeautjes, zeg!”

Rob haalde een kinderspeentje te voorschijn. De ring en de kraag waren van marsepein en de speen zelf was van chocolade.

„Ja, van mij krijgt hij een echt cadeautje,” knikte Rob. „Hij kan het opsabbelen en ik heb het van mijn vader uit de bakkerij mogen nemen.”

„Heb jij dan tegen je vader verteld wat we van plan zijn?”

„Nee, natuurlijk niet,” lachte Rob. „Zulke dingen vinden de grote mensen nooit goed. Luister nou naar mijn gedicht.

Ik heet Zeentje
En ik heb behoefte aan een speentje,
Ik ben net zo'n meisjeswicht
Met krulletjes om mijn gezicht . . .”

„Nou ja, hij kan er toch niets aan doen, dat zijn haren zo krullen,” zei Bert.

„Stil nou, laat Rob lezen. Juist leuk zo,” vond Ric. „Welke jongen heeft er nu ook zulk haar!”

Rob las verder:

„Ik heb een gouverneur
En kom niet buiten de deur,
En ik wil niemand groeten.
Gedag aan Zeentje, de Zoete.”

Opgetogen begon het viertal de surprises in te pakken. Rob had vloeipapier meegebracht en alles werd keurig verpakt in een grote doos van Rolf. Zorgvuldig waren alle etiketten verwijderd. Op 't kasteel mochten ze niet vermoeden uit welke hoek de wind waaide.

„Wij weten nergens van, hoor,” zei Ric.

„Nou ja, als vader en moeder erachter zouden komen en ze mij regelrecht zouden vragen of ik meegeholpen had, zou ik er niet om jokken,” zei Rolf.

„Kan het dan uitkomen?” vroeg Rob met een angstig gezicht.

„Vader levert brood aan 't kasteel.”

„En mijn vader moet er ook wel eens heen,” schrok Bert.

„Och, dat komt nooit uit,” lachte Rolf. „Denk je heus, dat ze dat allemaal uit gaan pluizen? Met sinterklaas wordt er zoveel onzin verstuurd.”

„Wie zal 't wegbrengen?” vroeg Ric.

„Wij gaan met ons viertjes tot het hek,” zei Rob. „En dan gaat één van ons het hek binnen en zet 't pak voor de deur. Hij drukt op het belletje en loopt dan hard weg.”

„Maar die hond?” weifelde Bert.

„De brievenbesteller heeft gezegd, dat die hond 's avonds na 't eten in de kennel wordt opgesloten,” wist Rob.

Bert bleef bedenkelijk kijken. Je kon nooit weten of ze voor een keer niet eens van deze gewoonte zouden afwijken en waar moest je dan heen, als de hond gromde en er niemand was om hem terug te roepen?

„Ik zal 't pak wel voor de deur neerzetten,” zei Rob. „'t Is immers donker en ik steek een stuk worst in mijn zak. Als die hond er is, geef ik hem een stukje worst en dan doet hij me vast en zeker niets.”

De jongens spraken af, dat ze sinterklaasavond om zeven uur

precies present zouden zijn voor het huis van Rob. Rolf zou 't pak meebrengen, waarop met grote letters geschreven stond:

Jongeheer Zeno van Boetselen Anevoort.

Je kon met sinterklaas net zoveel pakken in huis brengen en eruit meenemen als je maar wilde. Niemand vroeg, waar je heen moest.

Het was een fijn plan en al hadden ze alleen het plezier van 't verzenden maar, ze zouden zich kostelijk gewroken hebben op die jongen, die Ric en Bert zo uit de hoogte behandeld had.

11. ST.-NICOLAASAVOND

Met ingehouden adem en uitgestrekte halzen wachtten Ric, Rolf en Bert bij 't hek van het kasteel. Rob sloop over het grasperk naar het huis. De hond was er gelukkig niet. 't Stuk worst kon in zijn zak blijven.

Het portiek was verlicht door een elektrische booglamp. 't Was maar te hopen, dat er niemand in de gang was, want dan zouden ze zien, wie er voor sinterklaas speelde.

Rob trok nog vlug zijn pet diep over de ogen, zette het pak vlak voor de voordeur neer en drukte hard op de bel. Toen liep hij op een holletje naar zijn vriendjes terug en samen wachtten ze in het donker tot de deur open zou gaan.

„Hij moest eigenlijk zelf komen,“ lachte Rob. „Dat zou 't leukst zijn.“

De deur ging open. Een huisknecht met een gestreept jasje nam het pak op en droeg het naar binnen.

„Popje gezien? Kastje gaat dicht,“ zei Bert.

„Wat zou ik graag erbij zijn, als jongeheer Zeno 't pakje opent,“ grinnikte Ric.

„Maar nu gaan we terug naar onze eigen sinterklaaspakketten,“ zei Rob. „'t Zal mij benieuwen of ik dat boek van Robinson Crusoe nog krijg. Ik heb het met dikke vette letters op mijn verlanglijstje gezet.“

„En ik moet ook gauw naar huis, want ik moet nog voor Zwarte Piet spelen vanavond,“ zei Bert. „Een fijn kostuum hebben we. Een rode baret met een zwarte veer en een fluwelen pofbroek en ik maak me helemaal zwart. De kleintjes mogen me niet herkennen.“

Allemaal verlangden ze nu naar huis en ze zetten er de pas in. 't Was buiten op straat ook niets prettig. Donker en zo echt waterkoud. Echt weer om naar de warme haard te verlangen. Rolf, die als laatste overbleef, legde de weg naar huis in draf af.

Moeder zelf deed de deur voor hem open.

„Zo jongen, ben je daar eindelijk? Trek je jas maar uit en ga gauw naar binnen. Je pantoffels staan klaar en 't is binner heerlijk warm.”

„Is vader nog niet thuis, moeder?” vroeg Rolf.

„Nee, maar we kunnen hem ieder ogenblik thuis verwachten. En laten we dan hopen, dat hij niet meer weggeroepen wordt.’ Precies op hetzelfde ogenblik klonk buiten de claxon en moeder liep weer terug naar de voordeur.

„Zie ginds komt mijn vader, de dokter al aan,” zong Rolf en zijn broertje schaterde van de lach.

Even later kwam de dokter binnen.

„Zo jongens,” lachte hij, „is 't feest nog niet begonnen? Gee me om te beginnen maar eens een groot stuk boterletter.”

„Hè,” vervolgde hij, „heerlijk, zo'n gezellige warme kamer voor mensen.”

„Je overdrijft wel een beetje,” vond moeder. „We zijn maar met ons viertjes en dat is geen kamer vol mensen.”

Vader staarde peinzend in het vuur.

„Nee,” zei hij, „maar als je uit zo'n grote stille kamer van een eenzaam huis komt, waar een oude man zo zielig alleen zit, dan voel je je eigen mensen als een rijkdom om je heen.”

„Waar ben je dan geweest?” vroeg mevrouw.

„'k Werd immers op het kasteel geroepen?” zei de dokter.

Rolf, die bezig was een locomotiefje voor zijn broertje op te winden, zette het speelgoed neer en spitste de oren, toen hij hoorde, waar zijn vader was geweest.

„Wie was daar de zieke? De grootvader?”

De dokter schudde het hoofd.

„De grootvader is eigenlijk altijd patiënt. Hij wordt gekweld door de reumatiek en lijdt soms ondraaglijke pijnen. Maar nee voor hem was ik er eigenlijk niet. 't Is de kleinzoon. Die ligt met een gevatte kou in bed. Direct gevaar is er wel niet, maar ik moet hem toch in de gaten houden, want 't is zo'n terd jongen.”

Rolf prutste verlegen aan het locomotiefje, dat het kleinde broertje hem weer in de handen had gestopt. Vervelend, da

ze dat pak nu net gebracht hadden, terwijl die jongen ziek was. Ja, als ze dat nu geweten hadden!

„En 't valt zo moeilijk de jongen te behandelen, omdat hij zich niet goed verstaanbaar kan maken en je vragen niet verstaat. Hij is immers doofstom.”

Pats . . .

Met een slag had Rolf het speelgoed uit de handen laten vallen. Vader keek op en schrok, toen hij het verschrikte gezicht van zijn zoontje zag.

„Wat is er, kerel? Voel je je niet goed?”

„Is . . . is die . . . is die jongen doofstom?”

„Ja, schrik je daar zo van?”

„Maar . . . ik heb . . . wij hebben . . . er is een pak heen,” stotterde Rolf.

„Een pak van jou en de anderen?” vroeg de dokter verwonderd. „Hoe kwam je daarbij hem een cadeautje te sturen?”

„We vonden hem . . . hij was zo . . . hij had zulk gek haar.”

Vader wenkte Rolf om hem te volgen naar zijn spreekkamer. „Vertel me nu eens precies wat je uitgevoerd hebt en wie er van de partij was,” vroeg de dokter streng.

Hortend en stotend kwam het verhaal van de surprises eruit. Toen Rolf eindelijk zweeg, bleef hij verlegen naar de grond staren. Er zou nu wel wat voor hem opzitten. Vader was in die dingen lang niet gemakkelijk.

En toch viel dokter Reman niet boos uit tegen Rolf. Het duurde heel lang, eer hij begon te spreken en toen klonk zijn stem zo verdrietig en zo teleurgesteld.

„Jongen,” zei hij zacht, „als je wist wat je gedaan hebt, zou je je diep schamen. Denk je eens in, hoe ongelukkig die jongen is. Hij werd doofstom geboren. Zijn vader was zeeofficier. Hij verdronk voor hij zijn kind gezien had. Toen hij vier jaar was, stierf ook zijn moeder. Hij kwam toen bij zijn grootvader. Als je vanavond die arme oude eenzame man daar had zien zitten met die angst in zijn ogen om zijn kleinkind. Hij vertelde me, hoe nodig het eigenlijk was, dat Zeno een doofstommeninstituut bezocht, maar dat hij dat niet kon om zijn gezondheid en

omdat ze elkaar niet kunnen missen. Nu zit de oude man daar eenzaam en zijn kleinzontje ligt op bed met hoge koorts en jullie . . . jullie sturen hem dat pakket."

Rolf had zijn hoofd in zijn armen verborgen en snikte het uit. „Ja, het was gemeen van ons, maar we wisten toch niet, dat die jongen zo ongelukkig was."

De dokter legde zijn hand op Rolfs schouder.

„Nee, jij en je vriendjes wisten dat niet en daarom is je daad meer ondoordacht dan gemeen. Je hebt geoordeeld naar de schijn en je was onopzettelijk wreed."

Hij wachtte even en vervolgde dan: „Maar nu eis ik van je, dat je 't zelf weer in orde maakt ook. Jij gaat vanavond nog naar 't kasteel en je vertelt tegen de oude heer, hoe de vork in de steel zit. De misplaatste grap moet hem erg gegriefd hebben."

„Maar vader, ik durf er niet heen te gaan."

„Je hoeft niet alleen te gaan. Ga maar naar de andere jongens en vraag of ze met je meegaan."

„Moet dat vanavond nog?" snikte Rolf.

„Zou een uitstel tot morgen je een prettige sinterklaasavond bezorgen?” was dokters wedervraag. „Ga naar je vriendjes en denk eraan, dat ze 't hun ouders vertellen, anders zal ik het doen.”

Schoorvoetend liep Rolf de kamer uit. Eerst ging hij naar Ric, toen naar Rob en later naar Bert. Wat vlug gewisselde woorden brachten de vriendjes op de hoogte. Ze moesten hun ouders op de hoogte stellen, of ze dat wilden of niet. Rolfs vader was de huisdokter van hen allemaal en vroeg of laat zou hij wel te weten komen of de jongens hun ouders verteld hadden wat voor een misplaatste grap ze hadden uitgehaald.

12. OP HET KASTEEL

„Wat, willen jullie mijnheer spreken? Ja, maar dat gaat zo maar niet.“

Verwonderd keek de huisknecht naar de vier jongens, die daar zo bedremmeld op de mat stonden. Ineens ging hem een licht op. Hij had wel eens verhalen gehoord over dorpen, waar jongens op sinterklaasavond zingend rondgingen om lekkers op te halen.

„Eh... jullie komen toch niet zingen van de rommelpot of zo iets? Er is hier een zieke.“

Over de bedrukte gezichten van de jongens gleed even een glimlach. Het was ook zo dwaas, die gedachte van de knecht, dat ze kwamen om te zingen, terwijl ze stonden te beven op hun benen van spanning en angst.

Toen trok Rolf de stoute schoenen aan en kwam een stap naar voren.

„We moeten mijnheer spreken. 't Is van erg groot belang. 't Gaat over... over Zeno, over jongeheer Zeno,“ zei hij.

De knecht haalde de schouders op en verdween. Stil en gelaten wachtten de jongens op de dingen, die komen zouden. De man bleef nogal lang uit, maar de jongens waagden het zelfs niet te fluisteren. Het was zo stil in het deftige huis, dat ze schrokken van het knersen van de oude Friese klok, die langzaam acht slagen deed horen.

Daar kwam de knecht weer terug.

„Willen jullie mij maar volgen? Maar doe vooral zachtjes.“ Deze waarschuwing was overbodig. De deftige tapijten en lopers dempten alle geluid en niemand had zin een kik te geven.

Toen de man de deur van de kamer opengooide, waarin de oude heer zat, durfde niemand naar binnen te gaan. Het was alweer Rolf, die eindelijk de eerste stap waagde.

Bij de haard zat de grootvader van Zeno. Hij leunde in een geweldig grote fauteuil en over de knieën lag een plaid. Aan

zijn voeten lag de hond, die even gromde, maar met een „koest Kora” tot zwijgen werd gebracht.

De jongens durfden bijna niet op te kijken tot ze de vriendelijke stem van de oude heer hoorden.

„Wel jongens, waarmee kan ik jullie van dienst zijn?”

Rolf keek op. Zijn ogen ontmoetten de zachte vriendelijke ogen en opeens vatte hij moed.

„Wij kwamen over het pak praten, dat we gestuurd hebben aan Ze . . . aan uw kleinzootje.”

„We hebben ons vergist,” zei Bert met een benepen stem.

„Het was flauw van ons,” piepte Rob.

„Hebben jullie mijn kleinzoon een cadeautje gestuurd en moest het hier niet zijn?”

Ric deed nu ook een duit in het zakje.

„Ja mijnheer,” zei hij. „Dat pak met die rare flauwe dingen, dat was van ons.”

„Er is wel een pak gekomen voor Zeno, maar dat is nog niet opengemaakt. Het is gelegd bij de cadeautjes, die ik voor hem bestemd heb.”

„O mijnheer, wat fijn, dat het pak nog dicht zit. Mogen wij het dan alstublieft ongeopend terug hebben? Fijn dat het niet opengemaakt is.”

„Jawel, dat mogen jullie wel, maar dan moeten jullie mij toch eerst vertellen wat er met dat pak eigenlijk aan de hand is.”

Weer zwegen de vier vrienden. Toen begon Rolf moedig:

„Wij dachten, dat Zeno zo vreselijk verwaand was, omdat hij niets zei, als hij één van ons zag en omdat hij niet bij ons op school kwam.”

„En wij vonden zijn krullen ook niet mooi,” hielp Bert.

„Voor een jongen tenminste niet,” matigde Bob.

Een glimlach gleed over het gezicht van de oude heer, toen hij zijn hand door zijn eigen spierwit krulhaar streek.

„En toen hebben wij hem geplaagd met versjes en flauwe dingen en toen hoorden we, dat hij ziek was en . . . en . . . en doofstom.”

„En dat was gemeen van ons,” zei Bert.

Het bleef nu even stil. Toen begon Zeno's grootvader te spreken. Zijn stem klonk niet boos, alleen maar erg bedroefd.

„Schijn bedriegt dikwijls, jongens. Dat zie je nu alweer. Als Zeno jullie pak had opengemaakt, had je hem onnoemelijk gewond. Hij komt al zo erg veel tekort bij andere jongens. Dit is een goede les voor jullie geweest. Leer voortaan voorzichtig zijn.”

Dan wendde hij zich tot Rolf.

„Zo, en nu moeten jullie je namen nog noemen.”

De jongens zeiden, hoe ze heetten en keken vragend in het vriendelijke gezicht.

„We speelden vroeger altijd rondom het kasteel,” zei Rolf. „Daarom vonden we het ook vervelend, dat Zeno niet bij ons op school kwam. We hadden gedacht . . .”

„Hadden jullie gedacht, dat je door middel van mijn jongen het speelterrein kon behouden? Nu, maar dat vind ik een prachtidee. Laten we afspreken, dat jullie Zeno komt opzoeken zo gauw hij beter is.”

„Ja mijnheer, graag mijnheer.”

„Maar” — de droeve trek gleed weer over het oude gezicht — „geduldig zijn, hoor, als mijn jongen jullie niet direct begrijpt. Hij kan niet zo meespelen als andere jongens. Maar hij heeft een prachtige verzameling boeken en postzegels.”

De oude heer reikte hun de hand.

„Rolf hoort van zijn vader wel, hoe het hier gaat. Tot ziens, jongens.”

In de deuropening stond weer de bediende, die hen uit zou laten. Op een wenk van de oude heer ging hij hen voor naar de deur. Even later stonden ze met het pak in hun armen op straat.

Vier jongens op straat. Vier uitgelaten jongens op sinterklaasavond met een hart, dat zo licht was als een veertje. Jongens, die een pak, een gemeen pak, verstopten in een greppel, waar ze 't later konden verbranden, omdat niemand . . . nee, niemand, de inhoud ooit mocht zien.

„Weet je nog die dag, dat we opgesloten zaten op 't kasteel?“ vroeg Rolf.

De jongens zwegen. Wat bedoelde hij? Natuurlijk herinnerden ze zich die dag nog heel goed.

„Toen was alles eigenlijk net eender als vandaag,“ zei Rolf.

De anderen zwegen nog steeds. Nee, nu begrepen ze hun vriend toch niet.

„Toen hadden we bijna een nacht in de kelder gezeten. We kwamen er net op het nippertje uit.“

Nu begrepen ze eindelijk, waar Rolf heen wilde.

„Ja, net als vandaag,“ zei Ric. „Als Zeno het pak opengemaakt had, zou 't vreselijk zijn geweest voor ons en voor hem.“

„Dat was ook op 't nippertje,“ knikte Rolf.

„Ik geef Zeno mijn mooiste postzegels, als hij beter is,“ beloofde Rob.

„En ik stuur hem een taart van mijn eigen geld uit mijn spaarpot,“ zei Ric.

Rolf en Bert hadden ook hun plannen. Ze praatten erover, toen ze samen overbleven op het laatste eindje naar huis.

Ineens zei Bert: „Rolf, zullen we nog even? Vanhier naar mijn huis? Wie er 't eerste is?“

En Rolf deed het. Hij vloog over de weg. Hij scheen wel vleugels aan zijn voeten te hebben, want het was zo licht en zo blij in zijn hart.

En hij won het dit keer van Bert ook. Maar wat maalde Bert daarom?

In hun harten was alleen nog maar plaats voor blijdschap.

Ze hadden een boze daad ongedaan gemaakt.

INHOUD

	Blz.
1. Een hardloperij met hindernissen	7
2. Een streep door Robs rekening. Bert speelt voor luis- tervink	11
3. Het kasteel — De zes R's kijken op hun neus	16
4. Een angstig avontuur	22
5. Waar zijn de jongens?	28
6. Alle leed is geleden	34
7. Het kasteel wordt gerestaureerd	38
8. Ric ergert zich	40
9. Rolf heeft een plan	44
10. De St.-Nicolaassurprise	46
11. St.-Nicolaasavond	51
12. Op het kasteel	56